

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Institvtionvm// Ad Vniversvm// Ivs Pontificivm, Sive//
Canonicvm, Libri Qvatvor**

Lancellotti, Giovanni Paolo

Basileae, 1566

v. De Episcopis, & summo Pontifice.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61756)

DE EPISCOPIS, ET
Summo Pontifice,
TITVLVS V.

Episcoporum ordo est tripertitus, et Patriarchæ primum post Papam locum tenent.

In altiori gradu cõstituti sunt Episcopi. Est autem Episcoporum ordo tripertitus: Alij enim sunt Patriarchæ, siue Primates: Alij Archiepiscopi: Alij simpliciter Episcopi. Patriarchæ sunt, qui primum post Romanum Pontificem tenent locum: quales Constantinopolitanus, Alexandrinus, Hierosolymitanus, Antiochenus. Appellantur autem Patriarchæ, quia summo honore funguntur, quasi Patrum principes: vnde ob dignitatis excellentiam, & crucem eius deferre, & ab Episcopis, & Archiepiscopis appellationes recipere iure permittitur.

Archiepiscopi sunt præfules Episcoporum unius provincie.

Archiepiscopi sunt unius provincie Episcoporum Principes, & Præsules. Provincie siquidem longo ante aduentum Christi tempore, maxima ex parte diuisæ erant: quæ diuisio postmodum ab Apostolis & eorum successoribus renouata est. Itaque vbi dudum Primates erant seculi, nostros Patriarchas vel Primates leges Ecclesiasticæ poni iusserunt. In ciuitatibus autem Metropolitanis, quæ minores

Judices habebant, illi hodie præ sunt, qui Metropolitanorum aut Archiepiscoporum nomine designantur. Ad hos igitur inter suos suffraganeos cognoscere, pertinet: à quibus tamen, si durius illi habiti & accepti fuerint, ad Primates, aut sedem Apostolicam appellare poterunt.

Episcopi sunt, qui præ sunt maioribus populis, et Latine speculatores appellari possunt, et magna est ipsorum in Ecclesia autoritas.

Simpliciter autem Episcopi sunt, qui maioribus Populis, & frequentioribus ciuitatibus præ sunt. Ij speculatores Latine dici possunt: Episcopus enim, quali Speculator in Ecclesia prepositus est: Mores enim & vitam populorum infra se positorum speculatur & perspicit. Horum autem non modica in Ecclesia est autoritas: nam preter ligandi soluendiq; potestatem & visitandi diligentiam, soli sacrum chrisma conficiunt, soli Dei altaria & Ecclesias cõsecrant, & pollutas repurgant, Clericos ordinant, suspendunt & deponunt: ad hos pertinet excommunicatio, purgationis in dictio, dispensatio, solennis penitentiae impositio.

Quod inferiori conceditur, multo magis cõceditur et superiori.

Quod autem diximus prædicta solos Episcopos efficere posse, non eum habet intelle-

a can. 1. uers. ordo. distin. 21.

b d. can. 1. S. Patriarcha.

c can. antiquæ patriarchatum. ext. de priuileg.

d can. 1. disti. 21.

e can. 1. disti. 99.

f can. 1. S. episcopus. disti. 21.

g can. uers. ad episcop. distin. 25. can. quædam. distin. 6. et 26. q. 6. per totum.

Aut, quasi Archiepiscopi & Primates non eandem habeant potestatem: sed, quod presbyteris & cæteris inferioribus illa non conceduntur. Ridiculum enim esset cogitare, Episcopis illa quidem permitti, Archiepiscopis & Primatibus, qui Episcopis præfunt, eadem denegari.

Papa est ordinarius omnium ordinariorum, et Ecclesie Romanæ omnes ecclesie subsunt.

Sicut autem Petrus Apostolus primus fuit Apostolorum, ita & Ecclesia suo nomine consecrata, Domino instituente, prima est & caput cæterarum: & qui illi præest, cæteros Episcopos antecellit: unde ad eam, ratiōnem ad Matrem^b atque apicem, omnes maiores Ecclesie & Episcopi recurrunt: à qua, quasi à quodam capite, dona, velut in corpus omne diffunduntur. Ipsa autem tãquàm omniū magistra, celsiore sede residens, à quoquam iudicari^c non poterit. Quinimodò, velut tempore Noë omnes extra arcam positi, diluuij vastitate consumpti sunt: sic extra Petri nauiculam constituti, eterne damnationis fluctibus obruentur.

DE ELECTIONE, TITVLVS VI.

Duobus modis creantur Episcopi.

Promouentur autem tam Episcopi, quàm prælati: ceteri, aut per electionem, aut

per postulationem.

Quid sit electio, & quod ad unum Ius eligendi habentes citari debent, alijs non ualet electio: & non citatus potest habere ratam electionem.

Cæterum, ut prius de electione dicamus, Electio nihil aliud est^d, quàm hominis alicuius ad dignitatem, vel fraternam societatem Canonicè facta vocatio: nam cum viduatè prouidendum est Ecclesie, debent^e cuncti, qui eligendi Ius habent, legitime citari, ut electioni intersint. Quod si vel in vnus persona fuerit id omissum, irritam reddit electionem talis omisio^f. Sæpè etenim rescriptum est, magis hac in re vnus obesse contemptum, quàm multorum contradictionem^g: planè, si is, qui citatus non fuerit, ratam adueniēs habere velit electionem, confirmanda erit electio^h.

Absens potest uni de capitulo uotum suum demandare. h. d.

Sed & si quis casu aliquo ad electionem accedere fuerit impeditus, uotumⁱ suum uni, vel pluribus de capitulo demandare minimè prohibèdus erit.

Procurator ad eligendum non potest unum procuratorio, alium proprio nomine eligere, nisi habeat mandatum de eligenda certa persona.

Et, si tantum uni uotum suum^k quis demandauerit, & is unum suo, alium mandantis nomine in scrutinio nominandum duxerit

^a disti. 21. per totum, & maximè ca. 2. & can. 11. dist. 22. per totum.

^b cap. anti-qua. extra, de priuileg.

^c can. nunc autem. §. prima sedes. d. disti. 21.

^d Glo. in uer. uera postulatione. cap. 1. de postulat. prælat. in 6

^e cap. coram dilect. extra de elect. ca. quamuis super. in prin. uers. prout sunt. ubi Glo. in uer. euocandi. de offi. ordi. in 6.

^f cap. bonæ memoriæ. l. 2. in fin. extra, de electio. h.

^g cap. quod si cut. in fin. prin. d. titul. de electio.

^h d. cap. quod sicut. in fin. princip.

ⁱ ca. quia propter. §. illud. extra, de electio. infra, tit. seq. §. his quoque.

^k cap. si quis iusto. §. porro. de electio. in 6.